Orędownik Samorządu

Organ Związku Gmin Województwa Śląskiego

Prenumerata wynosi 2 zł kwartalnie
Opłata poczt. opłacona ryczałtem
Telefony: Katowice 21-47 Po południu 25-08

Wychodzi 1-go i 15-go dnia miesiąca.
Redakcja i Administracja: Katowice Pocztowa 16/II.
Redaktor: Stanisław Kuhnert,
Syndyk Związku Gmin Woj. Śl.

Ogłoszenia: Jednołamowy wiersz milim. 30 gr Przed tekstem 60 gr za wiersz mm. Rach. w P. K. O. 304227

Nr. 21/24 Katowice, 15 grudnia 1927 r. Rok III.

Przypominamy

że należy już teraz odnowić przedpłatę za „Orędownik Samorządu". Przedpłata wynosi 2 zł kwartalnie za 1 egz. i należy ją uiścić w miejscowym Urzędzie pocztowym. — Wszelkie reklamacje w sprawie dostarczenia naszego pisma, wnosić należy do Urzędu Pocztowego.

Walne Zgromadzenie Związku Gmin Wojew. Śląskiego.

Dnia 26 listopada 1927 r. odbyło się w Król. Hucie, w sali Rady Miejskiej roczne walne zgromadzenie Związku Gmin.

O godz. 10 rano zagaja zebranie zastępca przewodniczącego p. burmistrz Flach i wita gości przybyłych, a mianowicie pp. Szalińskiego, starostę świętochłowickiego, dr. Wierzbańskiego, jako reprezentanta P. Wojewody, dr. Chrzanowskiego, jako reprezentanta Wydziału Skarbowego, dr. Gawlasa, zastępcę Starosty katowickiego i dr. Dalbora z Poznania, oraz obecnych członków Związku. Przed przystąpieniem do porządku dziennego, p. burmistrz Flach zawiadamia zebranych, że Magistrat miasta Katowic zgłosił wystąpienie swe ze Związku Gmin, oraz że prezydent dr. Górnik łącznie z tem złożył swój urząd przewodniczącego.

Ogłoszony porządek dzienny został przyjętym bez sprzeciwu.

Odnośnie do punktu pierwszego udzielił przewodniczący głosu p. syndykowi Kuhnertowi, który przeczytał protokół z ostatniego walnego zgromadzenia. Następnie odczytano tekst telegramów, wysłanych do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Mościckiego, do Pana Prezesa Rady Ministrów, Marszałka Piłsudskiego, do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, gen. Sławoj-Składkowskiego i do Pana Wojewody Śląskiego dr. Grażyńskiego.

Potem przystąpił syndyk Związku p. Kuhnert do złożenia sprawozdania z działalności Zarządu Związku Gmin za czas od 1 stycznia 1926 do 31 marca 1927 r. W dyskusji, jaka się wyłoniła nad sprawozdaniem, poruszono szereg kwestji. M. in. nacz. gminy Czechowice zarzuca, że walne zgromadzenie odbywa się za późno, co prostuje p. syndyk Kuhnert, stwierdzając, że zebranie na życzenie gmin wiejskich rolniczych miało się odbyć po robotach w polu, oraz że chętnie zarząd zastosuje się odnośnie do tej kwestji do życzenia gmin co do terminu przyszłego walnego zgromadzenia. Następnie komunikował p. Żeleźnik, że Związek Gmin za mało opiekuje się gminami Śląska Cieszyńskiego, na co Zarząd oświadczył, że w gospodarce finansowo-komunalnej, a zwłaszcza w sprawach szkolnictwa, faworyzowano gminy Śląska Cieszyńskiego kosztem gmin Górnego Śląska.

Naczelnik gminy Wielkie Hajduki p. Grzesik nawołuje do jeszcze bliższego kontaktu Zarządu Związku Gmin z gminami, oraz proponuje, aby w kwestjach poważniejszych, a obchodzących ogół gmin i miast, zwoływano walne zgromadzenia i uchwalono odnośne rezolucje, a to dla większego prestiżu przy pertraktacjach z władzami.

Naczelnik gminy Michałkowice, p. poseł Fojkis, proponuje ściślejszą współpracę Związku z Sejmem Śląskim.

Przedstawiciel gminy Popielów interpeluje Zarząd w sprawie dróg leśnych. Odpowiedzi udziela syndyk Kuhnert.

Następnie skarbnik Związku Gmin, p. nacz. gminy Bienioszek, składa sprawozdanie kasowe Związku za okres od 1 stycznia 1926 do 31 marca 1927 r. Komisja rewizyjna złożona z nacz. gminy Grzesika i nacz. gminy Markitona stwierdziła całkowitą zgodność pozycji i obecność wszystkich alegatów do tychże pozycji. Zebranie udzieliło absolutorjum.

Na miejsce zmarłego członka zarządu, burmistrza m. Cieszyna śp. dr. Jana Michejdę, wybrano członkiem zarządu obecnego burmistrza Cieszyna, księdza posła Londzina; zaś do komisji rewizyjnej wybrano ponownie pp. Markietona i Grzesika.

Odnośnie do punktu 4 referuje p. burmistrz Koj o projekcie ordynacji miejskiej. Referat był bardzo rzeczowo i fachowo ujęty, lecz ponieważ sam referent oświadczył, że jest to projekt przyjęty dopiero w drugiem czytaniu Sejmu Warszawskiego i że istnieje mało prawdopodobieństwa, aby w tej formie doszedł do trzeciego czytania, przeto zaniechano dyskusji, ograniczając się do podziękowania referentowi. Na życzenie p. naczelnika Brolla z Wełnowca, referat ten będzie wydrukowanym w „Orędowniku Samorządu".

Pan Przewodniczący za zgodą obecnych przesunął punkt 8 porządku dziennego na punkt 5 i udzielił głosu p. synd. Kuhnertowi, który wygłosił referat o projekcie dalszej nowelizacji ustawy, o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych. Nad referatem tym wyłoniła się żywa dyskusja. Pan nacz. gminy Grzesik proponuje wystąpić do władz o podwyższenie udziału gmin w podatku dochodowym do 30 proc. Wniosek ten przeszedł jednogłośnie.

Następnie p. synd. Kuhnert omawia sprawę szkolnictwa i udziału wzgl. wpływu zarządu gminy na sprawę mianowania nauczycieli. Zebrani akceptują to stanowisko i uchwalają przedłożoną rezolucję.

Odnośnie do następnego punktu referuje p. syndyk Kuhnert kwestje bezrobocia i funduszu bezrobocia i jako logiczne i celowe rozwiązanie sprawy bezrobocia proponuje wystąpienie do władz o długoterminową bezprocentową wzgl. bardzo niskoprocentową pożyczkę na roboty inwestycyjne, przy pomocy której zatrudnićby można bezrobotnych. Bezrobotni przy tej koncepcji otrzymywaliby wynagrodzenie za pracę, które byłoby większe od zasiłków dla bezrobotnych, a gminom odpadłyby wielkie i nieprodukcyjne wydatki. Nad sprawą tą wyłoniła się dyskusja, po której zebrani akceptowali wniosek referenta.

Następnie p. syndyk Kuhnert omawiał projekt ordynacji gmin wiejskich. Dla powodów, wyłuszczonych przy omawianiu projektu ordynacji gmin miejskich, zaniechano dyskusji.

O godzinie 14 przewodniczący p. burmistrz Flach podziękował zebranym za wysoki poziom obrad i zamknął posiedzenie, składając podziękowanie p. prezydentowi Spaltensteinowi i Magistratowi m. Król. Huty za bezinteresowne oddanie sali.

Rezolucje.

Walne zebranie Związku Gmin Woj. Śląskiego, odbyte w dniu 26 listopada 1927 roku na sali Rady miejskiej w Król. Hucie, uchwala następujące rezolucje:

I. Prosi Wysoki Sejm Śląski o zniesienie ustawy z dnia 9 stycznia 1923 roku w przedmiocie mianowania rektorów i nauczycieli (Dz. U. Śl. Nr. 4, poz. 33, rok 1923) i nadania ponownej mocy obowiązującej pruskiej ustawie o uposażeniu nauczycieli szkół powszechnych z dnia 11 grudnia 1920 roku (G. S. str. 623). Wspomniana ustawa zatwierdza rozporządzenie Wojewody Śląskiego z 16 sierpnia 1922 roku (z. U. Śl. Nr. 17, poz. 51, rok 1922). Rozporządzenie to zawiesza moc obowiązującą par. 51 pr. u. s. 17. 12. 1920, a na czas zawieszenia ustanawia, że rektorów, nauczycieli głównych i nauczycieli (nauczycielki) publicznych szkół powszechnych G. Śl. części Województwa Śl. mianuje Wojewoda". Par. 51 cyt. ustawy pr. przyznawał organom samorządu współdziałanie przy mianowaniu sił nauczycielskich. Rozporządzenie Wojewody Śl. 6. 8. 1922 roku ze względów państwowych słusznie usunęło ten przywilej. Obecnie jednak po unormowaniu stosunków w naszym samorządzie, pożądanym wielce byłby ponowny wpływ organu samorządu na mianowanie sił nauczycielskich. Siły nauczycielskie zamianowane przy współudziale organów samorządowych, czułyby się więcej związane z gminą. Przywilej ten podniósłby w oczach nauczycieli autorytet organów samorządu i spowodowałby korzystniejsze, niż często dotychczas ustosunkowanie się ich do władz i interesów samorządu.

II. Prosi Wysoki Sejm Śląski, aby życzliwie i w przyspieszonym tempie załatwić zechciał projekt dalszej nowelizacji ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych, jaki zgłosi Związek Gmin Woj. Śl.

III. Prosi Wysoki Sejm Śląski, aby zabiegać zechciał o reformę ustaw o państwowym podatku dochodowym i przemysłowym a to w tym kierunku, by wymiar i pobór tychże podatków dokonywany bywał przez organa samorządu terytorjalnego pod nadzorem instancyj państwowych. Prosi Pana Wojewodę Śląskiego, aby powyższej prośbie udzielił Swego poparcia.

Uzasadnienie:

Dotychczasowy system wymiaru i poboru państwowego podatku dochodowego i przemysłowego stwarza wiele niedogodności dla podatników. Muszą oni zobowiązanie swe z tytułu tych podatków uiszczać w kasach skarbowych, które w najrzadszym tylko wypadku mieszczą się w gminie zamieszkania podatnika. Procedura odstawienia opłat podatkowych wskutek przeciążenia kas, odbywa się ze stratą czasu dla podatnika, a nadto naraża go na koszty dojazdu do kasy skarbowej. Odnośnie do gmin, system wymiaru i poboru podatków omawianych stwarza zupełnie niejasną sytuację finansową. Związki samorządowe przy obecnym stanie rzeczy, nie mają żadnego poglądu co do wysokości wymiaru podatków, wskutek czego nie jest im możliwem określić wysokości przypadającego na nie udziału. Utrudnia to opracowywanie preliminarza budżetowego, jak wogóle ustabilizowania planu gospodarczego. System dotychczasowy póza tem nie przewiduje dla samorządu żadnego uwiadomienia o przybytku czy ubytku omawianych podatków, co również ujemnie wpływa na gospodarkę samorządu. Zdarza się dalej często, że wpłacone przez podatnika kwoty zalicza się tylko na rachunek państwowy, a gdy zaległości staną się nieściągalne, niewpłacone kwoty umarza się na szkodę kwot komunalnych. Z tych więc względów wskazanem byłoby przekazanie spraw wymiaru podatków i ich poboru samorządowi, a przynajmniej już przyznanie samorządowi współdziałania przy wymiarze i poborze podatków, zamieszkujących gminę. Uniknie się wtenczas czy to przeciążenia podatnika przez wymiar, czy też ukrywania dochodów i obrotów. Conajmniej zaś byłoby wskazanem, by po przeprowadzeniu dostatecznego wymiaru

urzędy skarbowe przesyłały związkom samorządowem listy wymiarowe osób fizycznych i prawnych, którym wymierzono podatki, oraz by samorządowi przyznano prawo wglądu do list poborowych w celu stwierdzenia nazwiska płatnika, wysokości uskutecznionej przez niego wpłaty, rodzaj podatku oraz czasokresu, za który podatek został uiszczony.

IV. Prosi Pana Wojewodę, aby Rządowi Centralnemu zechciał przedstawić nieobliczalne wprost następstwa ujemne dla sprawności finansowej naszych gmin na wypadek urzeczywistnienia projektu ustawy o rozgraniczeniu źródeł podatkowych Państwa i samorządu terytorjalnego. Projekt tejże ustawy przewiduje podwyższenie o 250 proc. udziału samorządu w kwotach państwowego podatku gruntowego. Podwyżka ta przyniosłaby naszemu samorządowi nieznaczne tylko dochody, z uwagi na szczupłość obszaru naszych gmin i nikły wymiar podatku gruntowego. Tak np. podwyżka ta dla miasta Katowic przedstawiałaby się w cyfrze 7 i pół tysiąca rocznie. Art. 6 projektu przeznacza podatek od lokali od dnia 1. 1. 1934 roku włącznie na rzecz gmin miejskich. Podatku tego u nas nie pobiera się wcale, bo zajęty został na rzecz Śl. Funduszu Gospodarczego. Tak samo nie pobiera się u nas podatku od towarów przewozowych. Na rzecz Skarbu Państwa wpływać mają dodatki komunalne do państwowego podatku przemysłowego, a także dodatek komunalny do opłaty skarbowej spirytusu. Dalej uchyla się prawo samoistnych podatków od umów o przeniesieniu własności i nieruchomości, a w końcu uchyla się udział związków komunalnych w wpływach państwowego podatku dochodowego oraz odnośne dodatki komunalne. Odnośnie do wpływów 30 największych gmin na Śląsku z podatku dochodowego i przemysłowego wypośrodkowaliśmy cyfry z wpływów z powyższych tytułów, które wykazują, że owe 30 największych gmin śląskich z tychże podatków miały wpływu

w roku 1913 ca. 23 milj. zł.,
w roku 1924 ca. 11 milj. 500 000 zł.,
w roku 1925 ca. 13 milj. 500 000 zł.

Mimo, że projekt omawianej ustawy pozostawia gminom wyłączną eksploatację podatku od plakatów, od publicznych zabaw, od psów, od zbytku, od polowania itd. jasnem jest, że przez postanowienia art. 9 projektu więcej niż połowę wpływów swoich straciłby nasz samorząd. Wówczas to załamałaby się kompletnie sprawność finansowa naszego samorządu, a pomyśleć nie możnaby o świadczeniach na opiekę społeczną, na rozbudowę urządzeń użyteczności publicznych, na szkolnictwo, na opiekę nad chorymi i ubogimi, na urządzenia higieny itd. Dotychczasowy nasz dobytek kulturalny i cywilizacyjny uległby zniszczeniu, ponieważ środki pozostawione gminom nie wystarczyłyby na utrzymanie dotychczasowego stanu posiadania.

„Gwiazdka" dla naszych gmin.

Na ostatniem swem posiedzeniu, Komisja Budżetowa Sejmu Śl. uchwaliła nowelę do Śląskiego Funduszu Gospodarczego. Według tejże uchwały opłaty na rzecz Śl. Funduszu Gospodarczego mają ponosić w dotychczasowej wysokości tylko właściciele domów oraz dzierżawcy nieruchomości, będących własnością państwa lub związków samorządowych. Wszelkie inne opłaty i podatki na rzecz Śl. Funduszu Gosp. zostaną z dniem 1 stycznia 1928 r. zniesione.

Artykuł drugi został zmieniony w następujący sposób: Śl. Fund. Gosp. przeznacza się na długoterminowe, niskoprocentowe, **hipotecznie zabezpieczone kredyty** na budowę, przebudowę i nadbudowę domów mieszkalnych oraz zabudowań, będących w ścisłym związku z używaniem mieszkań.

Właściciele przedsiębiorstw hotelowych i domów gościnnych, o ile płacą już podatek komunalny na mocy ustawy o finansach komunalnych, podatku na rzecz Śl. Fund. Gosp. płacić nie potrzebują.

Do Śl. Fund. Gosp. przekazuje się oprócz tego następujące sumy: 1) wszelkie raty amortyzacyjne oraz odsetki, należne Skarbowi Śląskiemu z tytułu pożyczek, udzielonych kooperatywom. Pożyczki te do końca b. r. wynosić będą ca 11 miljonów zł.; 2) roczne dotacje z budżetu śląskiego, które nie mogą być mniejsze niż 2 procent sumy budżetowej; 3) wszelkie aż do 31. 3. 1928 r. przez skarb śląski udzielone pożyczki budowlane związkom samorządowym, instytucjom publicznym lub osobom prywatnym; 4) **zaległe udziały gmin za koszty utrzymania policji za rok 1924;** 5) wreszcie fundusz aprowizacyjny. Razem przeto te przekazane sumy wynosić będą około 20 miljonów zł.

Powyższa uchwała Komisji Budżetowej w dwuch punktach żywo interesować musi nasze związki komunalne. Nie robiliśmy nigdy tajemnicy z tego, że ustawa o Śl. Funduszu Gosp. jest ustawą wyjątkową, odnośnie do naszych gmin. Podczas kiedy bowiem na całym obszarze Rzeczypospolitej podatek od lokali przypada gminom, u nas w Województwie Śląskiem gminom tego podatku Sejm Śląski nie uchwalił, lecz przeznaczył go na Śl. Fundusz Gospodarczy. Aczkolwiek teraz kredyty, udzielane ze skarbu śląskiego, wpływać mają na rzecz Śl. Funduszu Gospodarczego — co z uznaniem podnieść należy — to jednak nadal gminy nasze na rzecz funduszu ponosić muszą ofiary. W zamian za to nie uzyskują prawie że nic, bo uchwała Komisji Budżetowej, mówiąca o „hipotecznie" zabezpieczonych kredytach, właściwie odbiera gminom naszym możliwość korzystania z kredytów Śl. Funduszu Gosp.

Prawdziwą „gwiazdką“ dla naszych gmin jest dalsza uchwała Komisji Budżetowej, postanawiająca, że zaległe udziały gmin za koszty utrzymania policji za rok 1924, gminy wnieść mają na rzecz Śl. Funduszu Gosp.

Nietylko więc, że odebrano gminom połowę udziału z podatku dochodowego (dawniej 30%, a teraz już tylko 15%), nietylko, że już raz Sejm postanowił umorzyć zaległe opłaty, nietylko, że odebrano gminom podatek od lokali na rzecz Śl. Fund. Gosp., to teraz zanosi się na obciążenie nowe gmin naszych na rzecz Funduszu.

Finansowa sytuacja gmin — to pp. posłom znanem być powinno — nie wytrzyma takiego obciążenia budżetów gminnych. Stale wzrastające potrzeby oraz wydatki natury społecznej i socjalnej, jak niemniej kulturalnej, do ostateczności już angażują sprawność finansową naszych związków komunalnych. Na wypadek zaakceptowania uchwały Komisji Budżetowej w przedmiocie kosztów utrzymania policji, gminy nasze z gruntu zmienić musiałyby swe stanowisko odnośnie do niezliczonych wprost wniosków o subwencje i zapomogi oraz w przedmiocie opieki nad ubogimi, chorymi i bezrobotnymi.

Wyrażamy nadzieję, że plenum Sejmu przypomni sobie poprzednią uchwałę w przedmiocie umorzenia kosztów utrzymania policji, i że nie zaakceptuje projektu Komisji Budżetowej w tymże przedmiocie.

Projekt

dalszej nowelizacji ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Czyniąc zadość licznie zgłaszanym życzeniom o dalsze ulepszenie ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, Zarząd Związku Gmin polecił syndykowi opracowanie projektu dalszych zmian. W związku z tem przez dłuższy czas pracowała komisja przedstawicieli powiatów, miast i gmin. Biuro Związku rozpisało kilka ankiet, celem zebrania poszczególnych życzeń. Zebrany tą drogą materjał zareferował na walnem zebraniu z polecenia zarządu syndyk Związku. Przyszłe posiedzenie zarządu Związku, które odbędzie się w Katowicach dnia 15 bm., ostatecznie rozpatrzy całkowity materjał i ustali poprawki, jakie wniesione zostaną do ustawy.

Z odpowiednim memorjałem zwróci się następnie zarząd Związku do Sejmu Śl. i Śl. Urzędu Wojewódzkiego.

Na razie projektuje się następujące zmiany:

W przedmiocie podatku od gruntu (art. 2) przedstawiciele wszystkich gmin wiejskich wyrazili życzenie, by czyniono starania o podwyższenie tego podatku do wysokości 150%, z czego 90 jednostek przypaść miałyby gminom wiejskim a 60 jednostek, jak dotychczas, wydziałom powiatowym.

Pewnych zmian wymaga podatek od budynków na obszarze gmin miejskich (art. 4). Mianowicie zalecałoby się ograniczyć przywilej, zawarty w ustępie 4 i to o tyle, by przywilej ten, zwalniający od tego podatku, przysługiwał najdalej przez lat 10, o ile budujący nowe budowle jak również części nadbudowane i przebudowane, nie korzystał z kredytów ulgowych, pochodzących ze skarbu państwa lub ze skarbu śląskiego. O ile zaś budujący korzystał z takich ulgowych kredytów, natenczas zwalnia się go z podatku od budynków tylko na lat 5.

Jako końcowy i piąty ustęp artykułu 4 proponuje się przepis, mocą którego „gminy mogą pobierać podatek budynkowy w postaci dodatku do opłat na rzecz Śl. Funduszu Gospodarczego. Postępowanie przy wymiarze i poborze podatku budynkowego powinno być w tym wypadku analogiczne do postępowania przy tych opłatach. Podatkowi budynkowemu przysługuje uprzywilejowane prawo zastawu na odnośne realności“.

Doświadczenia nasze w przedmiocie podatku od kopalń (art. 5), mianowicie w czasie strejku angielskiego, wykazały, że koniecznem jest uregulować i jasno postawić kwestję wymiaru tego podatku. Stwierdzono bowiem, że mimo niebywałej haussy na węgiel górnośląski, wpływy z podatku od kopalin nie stały w żadnym odpowiednim stosunku do ilości eksportowanego węgla i do cen pobieranych przez dostawców. Niezależnie od starań około poddania rewizji wymiaru podatku od kopalin, za okres strejku angielskiego, a w celu uchylenia na przyszłość wszelkich niejasności w tym przedmiocie, proponuje się dodatek do punktu drugiego art. 5 tej treści: „Podstawą wymiaru tego podatku jest cena, uzyskana przez wydobywcę minerału wprost od konsumenta, albo cena, uzyskana za minerał przez organizacje sprzedaży wydobywców minerałów, które ci do życia powołali i w których mają swoje udziały.“

Pewnej zmianie uledz winno także rozporządzenie wykonawcze do art. 5 a mianowicie tam, gdzie chodzi o ustalenie udziału w dochodach z podatku od kopalin przez Radę Wojewódzką. Dotąd partycypują w udziale gminy, których mieszkańcy stanowią ½% załogi danego przedsiębiorstwa. Okazało się, że w wielu wypadkach gminy nie uzyskały żadnego udziału, aczkolwiek dość pokaźna ilość mieszkańców danej gminy pracowała na okolicznych kopalniach, ponieważ pracownicy z danej gminy na jednych z kopalń nie stanowili ½% załogi. Zalecałoby się więc, aby gminy partycypować mogły w podatku od kopalin, bez względu na stosunek procentowy ich mieszkańców do ogólnej liczby załogi.

Pewne niedomagania wykazują przepisy art. 7 w przedmiocie podatku od przemysłu i handlu. Mianowicie należałoby ustęp 1 art. 7 uzupełnić postanowieniem, że „dodatek na rzecz związków komunalnych do państwowego podatku przemysłowego należy się gminie wykonania przedsiębiorstwa, bez względu na to, czy dane przedsiębiorstwo wykupiło na zakład przemysłowy osobne świadectwo. Przypis dodatku nastąpi na mocy deklaracji przdsiębiorstwa o dokonanym obrocie w danej gminie“. Dalej proponuje się do punktu 1 art. 7 wyłączenie miasta Bielska z pod obowiązku przekazywania 15% wpływu powiatowemu związkowi komunalnemu. Udział pow. związku komunalnego, wynoszący dotąd 15%, proponuje się obniżyć na 5%, a udział gmin, omawiany pod punktem 2 art. 7, ma być podwyższonym z 65% na 80%.

Również należy się domagać, aby dodatek do opłat za świadectwa itd. (ostatni ustęp art. 7) wpływał wprost do kas komunalnych, a nie dopiero przez powiatowe kasy komunalne.

W celu zasilenia finansów komunalnych, proponuje się obniżenie udziału powiatowych związków

komunalnych (art. 8 p. d. ostatni ustęp) z 15% na 7½%.

Rozważaniu poddanem zostanie całkowite skreślenie art. 13, gdzie mowa o podatku od plakatów i szyldów i od anonsów, jako podatku obciażającego nasze sfery gospodarcze, a wysokość którego często nie wyrównuje kosztów wymiaru.

W przedmiocie podatku od publicznych zabaw itd. (art. 14) dotychczas porobiono doświadczenia, które domagają się zmiany dotychczasowego brzmienia punktu 1 na następujący: „Gminy miejskie winny, gminy zaś wiejskie mogą, pobierać podatek od zabaw, rozrywek i widowisk urządzanych w publicznych lokalach."

W art. 17 p. 3 proponuje się skreślenie słowa „zbytku", ażeby uprościć procedurę przy wymiarze i poborze podatku.

Przepisy ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych o specjalnych dopłatach, wykazały dotychczas, że w najliczniejszych wypadkach niemożliwem jest zastosowanie art. 23. Ażeby w przyszłości z góry usunąć wszystkie trudności i wątpliwości, proponuje się następujące brzmienie dla art. 23:

1) Związki komunalne winny pobierać na pokrycie kosztów założenia i utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego specjalne dopłaty, o ile pokrycie kosztów z tego tytułu z zwyczajnych dochodów budżetu okaże się niemożliwem.

Wysokość specjalnej dopłaty ustala związek komunalny (gminą, magistrat), przyczem za podstawę do wymiaru należy wziąść faktyczny niedobór, wykazany z tytułu kosztów założenia wzgl. utrzymania danego zakładu wzgl. urządzenia.

2) Odwołanie się tych właścicieli, wymienionych w ustępie 1, wniesione w terminie, podlega rozstrzygnięciu władzy nadzorczej, wskazanej w art. 27. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia specjalnej dopłaty.

P. 3 pozostanie w dotychczasowem brzmieniu.

Tak samo wymaga zmiany dotychczasowy przepis art. 24 p. 1. Proponuje się pod pktem 1 następuje brzmienie: „Na pokrycie kosztów założenia i utrzymania zakładów i urządzeń dobra publicznego, pow. związki kom. mogą pobierać specjalne dopłaty od mieszkańców tych niewydzielonych z powiatu gmin miejskich i wiejskich, którzy będąc właścicielami zwierząt pociągowych lub samoczynnych środków lokomocji, korzystają z zakładów i z urządzeń dobra publicznego."

W art. 29 zaleca się zmianę przepisu, podającego dni 15 na dni 30.

Odnośnie do przepisów o poborze podatku (opłat) państwowego (art. 48), zaleca się jako końcowy dodatek za słowami: na rzecz związków komunalnych „jako też do samoistnych podatków i opłat komunalnych".

Jak wspomniano na wstępie, przyszłe posiedzenie zarządu ustali, czy wszystkie te powyższe poprawki ostatecznie wniesione zostaną jako projekt dalszej nowelizacji ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych.

Stowarzyszenie burmistrzów i naczelników gmin Województwa Śląskiego.

Dnia 26 listopada 1927 r. o godz. 16 odbyło się w Król. Hucie w sali Rady Miejskiej posiedzenie burmistrzów i naczelników gmin Województwa Śląskiego, zwołane celem stworzenia związku burmistrzów i naczelników gmin Woj. Śląskiego. Zebranie zagaił p. burmistrz Flach, proponując wybór przewodniczącego, ławników i sekretarza. Wybrano: p. burmistrza Flacha, jako przewodniczącego, a pp. prezydenta Spaltensteina i nacz. gminy Fojkisa, jako ławników. Sekretarzem wybrano p. syndyka Kuhnerta.

Po dłuższej dyskusji na temat celowości związku, w której brali udział pp. Flach, Figna, Grzesik, Kuhnert, Szeja, Kapołka, Wieczorek, Broll, Bienioszek i Broncel, przystąpiono do głosowania, w którem zebrani wszystkimi głosami przeciw 2 postanowili związek stworzyć i wyłonić komisję, którą opracuje statut. Komisję wybrano w składzie: pp. burmistrza Flacha jako przewodniczącego, prezydenta Spaltensteina zastępcę, nacz. gminy Grzesika, Broncla, Figny i Kuhnerta.

O godz. 18 przewodniczący p. burm. Flach zebranie zamknął.

Rekwizycja pojazdów mechanicznych i zwierząt pociągowych na wypadek wojny i mobilizacji.

W Dzienniku Ustaw Nr. 98 ukazało się Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony państwa. Rozporządzenie stanowi uzupełnienie dekretu o rzeczowych świadczeniach wojennych z dnia 26 sierpnia 1926 r. Wedle art. 2 rozporządzenia z chwilą wybuchu wojny lub ogłoszeniu mobilizacji powstaje z mocy samego prawa „obowiązek odstępowania państwu na własność na jego żądanie i za stosownem wynagrodzeniem tych zwierząt pociągowych, pojazdów mechanicznych i rowerów, które zostaną w sposób niniejszem rozporządzeniem przepisany uznane za potrzebne i zdatne dla wojska". We wszystkich innych wypadkach „koniecznego zwiększenia liczebnego stanu wojska przewidzianych organizacją wojskową, jak równie, gdy bezpieczeństwo państwa tego wymaga", może Rada Ministrów wprowadzić powyższy obowiązek w drodze rozporządzenia, a więc niezależnie od wypadków wybuchu wojny albo ogłoszenia mobilizacji.

Za odstąpione państwu na własność zwierzęta pociągowe, wozy, pojazdy mechaniczne i rowery otrzymują ich właściciele bezzwłoczne wynagrodzenie w gotówce, względnie asygnatę płatną w każdej

Czas odnowić przedpłatę!

kasie skarbowej, której realizacja w myśl art. 21 winna być dokonana przez Skarb państwa, najdalej do 4 tygodni. W razie niedotrzymania terminu zapłaty z winy władz państwowych należą się stronie ustawowe odsetki zwłoki. Wysokość wynagrodzenia określa Komisja poborowa na podstawie cennika wydanego przez ministra Spraw Wojskowych.

Polemika miast niemieckich z drem Schachtem.

W związku z mową prez. Banku Rzeszy dra Schachta w Bochum, w której tenże zarzucał miastom niemieckim rozrzutną gospodarkę, która nadmiernie powiększa obdłużenie zagraniczne Niemiec. Związek miast niemieckich ogłosił na łamach prasy berlińskiej replikę, w której odpiera zarzuty Schachta.

Ogólne zadłużenie dlungoterminowe miast, tak wewnętrzne, jak i zagraniczne, wynosi 2½ miljarda marek niemieckich. Przeciętnie więc miasta zaciągnęły w ostatnich latach rocznie około 650 miljonów marek niem. długów długoterminowych, co stanowi o 100 miljonów marek mniej, niż w latach poprzedzających wojnę. Od stabilizacji marki niemieckiej do listopada 1927 r. miasta zaciągnęły długi w wysokości 548 miljonów marek niem. Zadłużenie zagraniczne zaś Rzeszy wynosi więcej niż 5½ miljarda marek, a zatem pożyczki zagraniczne, zaciągnięte przez gminy, stanowią 10 proc. ogólnego zadłużenia zagranicznego Niemiec.

Pieniądze z tych pożyczek, zdaniem Związku miast, zostały użyte przeważnie na cele produktywne. Tylko 21 wielkich miast uczyniło wydatki w wysokości 77,39 milj. marek na urządzenia, które można oznaczyć jako nieproduktywne, jak np. budowa boisk sportowych, kąpieli, plantacyj itp. Kwota ta jednak stanowi tylko 19 proc. zaciągniętych przez nie pożyczki.

Kronika.

Król. Huta. (Komunikat.) W Król. Hucie dnia 26 listopada 1927 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Gmin Woj. Śl., które miało nast. przebieg: Pod obecność członków Zarządu Związku Gmin Woj. Śląskiego pp. prezydenta Spaltensteina z Król. Huty, burm. Nowaka z N. Hajduk, nacz. gminy Kosmy z Małej Dąbrówki, burm. Wieczorka z Tych, radcy Grzesia z Król. Huta, burm. Broncla z Radzionkowa, burm. Flacha z Goduli, burm. Popka z Siemianowic, burm. Koja z Mikołowa, burm. Dr. Kopca z Rudy, burm. Bienioszka z Szopienic. burm. Orlickiego z Lublińca, syndyka Kuhnerta z Katowic i Ostroroga z Katowic, zagaja o godz. 9 zastępca przewodniczącego p. burm. Flach posiedzenie, komunikując, że otrzymał list z Magistratu m. Katowic, w którym prezydent Dr. Górnik zgłasza wystąpienie miasta Katowic ze Związku Gmin, oraz w związku z powyższem rezygnację ze stanowiska przewodniczącego Związku Gmin. Nad faktem wystąpienia Katowic wywiązała się dyskusja, w której na wniosek p. prezydenta Spaltensteina, Zarząd ogłosi komunikat, w którym ma stwierdzić, że Zarząd Związku Gmin z żalem przyjmuje do wiadomości wystąpienie ze Związku miasta Katowic, a ponieważ Związek Gmin nie jest moralnym sprawcą przyczyn wystąpienia, przeto ma nadzieję, że miasto Katowice wróci do Związku, gdyż leży to wybitnie w interesie obu stron. W związku z walnem zgromadzeniem, Zarząd Związku ustalił treść depesz i kwestję wyboru członka zarządu po śp. Dr. Janie Michejdzie.

Mikołów. W środę, 23 listopada br. odbyło się w Mikołowie posiedzenie Rady Miejskiej. Nasamprzód wzięto do wiadomości protokół rewizyjny Głównej Kasy Miejskiej za miesiąc październik rb., sprawozdanie lekarza szkolnego za rok szkolny 1926/27 i reskrypt Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie preliminarza budżetowego na 1927/28 r. Następnie zaproponowała Rada Miejska kandydatów na przewodniczącego i jego zastępcę oraz członków do Urzędu Rozjemczego na rok 1928. Komisję szacunkową placów budowlanych powiększono przez dobranie dwóch panów a to pp. Piecucha i Dziewiora. Dalej akceptowała Rada Miejska uchwały Magistratu dot. przystąpienia miasta na członka „Ligi Przeciwalkoholowej“ i członka „Stowarzyszenia Członków Polskich Kongresów Drogowych“. Wniosek firmy K. Miarki o obniżenie ceny za gaz odroczono do następnego posiedzenia. Na obdarowanie miejskich biednych i bezrobotnych na „Gwiazdkę“ uchwalono kwotę w wysokości 4000 zł. a to 2000 zł. biednym i 2000 zł. bezrobotnym. Dla powodzian w Małopolsce uchwalono zapomogę w kwocie 500 zł. Wniosku o sprzedaż parceli przy ulicy Ks. Szafranka-Miarki nie uwzględniono, natomiast uwzględniono wniosek p. Hozumbka i wydzierżawienie mu tej parceli na rok 1928. W dalszym ciągu obrad uchwaliła Rada Miejska sprzedać p. Gwoździowi parcelę przy ul. Szpitalnej pod budowę domu mieszkalnego. Pozatem ustalono wysokość dodatków komunalnych do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczannych i spirytusowych na IV. kwartał roku rach. 1927/28 i na rok rach. 1928/29. Sprawę uchwalenia pewnej kwoty na przeprowadzenie prac wstępnych urządzenia nowego boiska sportowego, odroczono do wiosny. Rada Miejska przychyliła się do uchwały Magistratu w sprawie zwrotu hipoteki spadkobiercom śp.Buchcika, przerachowanej na podstawie rozporządzenia waloryzacyjnego i uchwaliła koszty na wykonanie schodów masywnych przy budynku robotniczym dla 12-tu rodzin. W końcu rozpatrzono nagły wniosek niemieckiej frakcji dot. odżywiania biednych dzieci szkoły mniejszości, który to wniosek przekazano Komisji Szkolnej do załatwienia.

Poznań. „Wiadomości Samorządu“, Poznań, dwutygodnik, poświęcony sprawom samorządu powiatowego i miejskiego Wielkopolski i Pomorza.

Wydawca: Komunalny Związek Kredytowy. Redaktor Dr. Władysław Dalbor, Dyrektor Biura Samorządowego. Rok I. Nr. 7 z 1 listopada rb. zawiera artykuły: Po Zjeździe Miast Polskich w Poznaniu (W. D.); Rozbudowa mieszkaniowa miast na obradach IX Zjazdu Miast Polskich (Dr. J. Kuźnar); Uchwały IX Zjazdu Miast polskich w sprawie skarbowości komunalnej i kredytów budowlanych. Dalej zwykłe rubryki: **Komunikaty** i informacje dla samorządów; **Nowe ustawy i rozporządzenia**: krótkie streszczenie nowych ustaw i rozporządzeń dotyczących samorządu i administracji państwowej; **Orzeczenia prawne** w sprawach samorządowych; **Z organizacji i wydawnictw samorządowych**, przedstawiający cały ruch organizacji samorządu w Wielkopolsce i Pomorzu oraz streszczenie wszystkich czasopism samorządowych w Polsce; dalej rubryki: Z działalności samorządu, Różne wiadomości i Konkursy. — Nr. 8 z 15 listopada rb. obejmuje artykuły: Ruchliwość naszego samorządu; Najważniejsze zagadnienia naszych samorządów w chwili obecnej (W. D.) i rubryki jak wyżej. W rubryce „Komunikaty" wystosowuje Redakcja gorący apel do samorządów o wpłatę dalszych subwencji na dokończenie budowy Domu Akademickiego w Poznaniu, budowanego głównie subwencjami samorządów. Pismo obrało kierunek czysto praktyczny, starając się być przedewszystkiem dobrym informatorem i rozbudzić zainteresowanie się w sprawach samorządowych.

Druk: Drukarnia Śląska Sp. z o. odp. Katowice, narożnik ul. Batorego 2 i Kościuszki 15.